

7. Orientering om vurdering af trusler, trends og beredskabets robusthed ift. terror

Sagsnr.: 2021-0005693

Bestyrelsen forelægges redegørelse omkring vurdering af trusler, trends og erfaringer samt, hvordan disse påvirker robustheden af beredskabet i forhold til terror til orientering, jf. "Terrorstrategi for Hovedstadens Beredskab I/S", som bestyrelsen godkendte den 13. januar 2016.

Punktet har været drøftet i Arbejdsudvalget på udvalgets møde den 22. september 2021. Arbejdsudvalget anbefaler indstillingen overfor bestyrelsen.

Indstilling

Det indstilles:

- at bestyrelsen tager orienteringen om vurderingen af trusler, trends og beredskabets robusthed i forhold til terror til efterretning.

Sagsfremstilling

Det fremgår af 'Terrorstrategi for Hovedstadens Beredskab I/S', som bestyrelsen godkendte på bestyrelsesmødet den 13. januar 2016, at Hovedstadens Beredskab efter behov og en gang årligt, udarbejder en redegørelse til bestyrelsen med vurdering af trusler, trends og erfaringer samt, hvordan disse påvirker robustheden af beredskabet i forhold til terror. Bestyrelsen fik senest en redegørelse herom på bestyrelsesmødet i september 2020.

I november 2019 blev 'bekendtgørelse om risikobaseret dimensionering af det kommunale redningsberedskab', ændret således, at terror nu eksplicit er tilføjet som ansvarsområde, hvilket betyder, at det kommunale redningsberedskab skal kunne yde en i forhold til lokale risici forsvarlig forebyggende, begrænsende og afhjælpende indsats mod skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger. Bestemmelsen er en udmøntning af en tidligere ændring af beredskabsloven.

Blandt andet med afsæt i de initiativer, der er iværksat på baggrund af Terroranalysen fra 2016, tages der eksplicit højde for Hovedstadens Beredskabs evne til at foretage en forebyggende, begrænsende og afhjælpende indsats ved terrorhandlinger i den seneste fælles Risikobaserede Dimensionering, RBD 2021+, jf. beskrivelsen af kapacitetsområder og niveauer, primært vedr. SIKS i afsnit 9.7, og i den tilhørende scenarieanalyse 'Terror og andre sikkerhedshændelser' i afsnit 9.13.

Vurdering af trusler og trends

Både Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) i 'Efterretningsmæssig Risikovurdering' fra december 2020 og Center for Terroranalyse/PET (CTA) i 'Vurdering af terrortruslen mod Danmark' fra marts 2021 konkluderer, at terrortruslen mod Danmark, og især Hovedstadsområdet, fortsat er alvorlig. Det betyder, at der er en erkendt trussel i form af, at der er kapacitet, hensigt og planlægning, og at der efter efterretningstjenesternes vurdering er en sandsynlighed på 60-85% for, at der vil kunne ske et terrorangreb i Danmark.

Siden 2019 har Politiets Efterretningstjeneste (PET) foretaget anholdelser i relation til fem separate terrorrelaterede sager i Danmark. Senest blev 13 personer anholdt den 6.-8. februar 2021 i Danmark, og yderligere én blev anholdt af tysk politi. Personerne er mistænkt for at planlægge et terrorangreb i Danmark eller udlandet med brug af skydevåben og hjemmelavede bomber.

Militante islamister udgør fortsat den væsentligste terrortrussel mod Danmark. Der er personer i Danmark og i udlandet, der sympatiserer med og inspireres af udenlandske militante islamistiske terrorgrupper, særligt Islamisk Stat (IS) og al-Qaeda (AQ). Det illustreres blandt andet af anholdelsen den 30. april 2020 af en dansk statsborger, som var mistænkt for at planlægge et terrorangreb på egen hånd med et eller flere skydevåben og af anholdelserne i februar 2021. I begge sager er der indikationer på, at de mistænkte var blevet inspireret af militant islamistisk propaganda.

Endvidere har krænkelssager fortsat et betydeligt potentiale som drivkraft for militante islamister, og der har i 2020-21 været reaktioner og angreb i vesten, især i Frankrig, som har været med til at sætte fokus på både historiske og aktuelle krænkelssager i Danmark. Både AQ og IS har opfordret til at angribe navngivne danske "krænkere". Et øget fokus på krænkelssager generelt kan skærpe terrortruslen mod Danmark.

Det mest sandsynlige terrorangreb i Danmark er stadig et angreb, der udføres med let tilgængelige midler fx skydevåben eller hjemmelavede bomber af en mindre gruppe eller en soloterrorist. CTA vurderer, at truslen både udgår fra personer i danske militante islamistiske miljøer og fra andre radikaliserede personer i Danmark og udlandet.

De mest sandsynlige mål for et terrorangreb i Danmark er symbolmål eller ubeskyttede civile mål, som fx et offentligt befærdet sted. Symbolmål omfatter bl.a. personer, institutioner og begivenheder, der kan opfattes som islamkrænkende. Andre mulige symbolmål er jødiske mål, politi og militær – særligt i forbindelse med bevogtningsopgaver. Dette medfører, at truslen er særlig markant i hovedstadsområdet.

Udover militant islamisme er der en række andre forhold, der kan have betydning for terrortruslen i Danmark. Visse konspirationsteorier og bevægelser kan således indeholde et voldeligt trusselpotentiale. Truende ytringer på blandt andet sociale medier kan påvirke visse psykisk uligevægtige eller meget påvirkelige personer til at begå vold, og endelig kan politiske, etniske og religiøse konflikter i udlandet føre til

reaktioner fra personer eller grupper med tilknytning til de berørte grupper i Danmark. Alle disse forskellige forhold kan udvikle sig til voldelige handlinger, der kan have karakter af terror.

Cybertruslen mod Danmark er stadig høj, hvor både kriminelles og statslige aktørers angreb truer danske interesser. Der har i det sidste år været flere eksempler på, at forskellige aktører angriber internettets infrastruktur, hvilket har påvirket både virksomheders og myndigheders evne til at levere kritiske ydelser. For beredskabet er især Alarm- og Vagtcentralen samt den databaserede kommunikation og informationssøgning vitale funktioner, der fortsat skal sikres.

I forlængelse af vurderingerne fra FE og CTA kan Hovedstadens Beredskab konstatere, at den stigende radikaliserings i samfundet, hvor afstanden og differentieringen mellem terrorisme, ekstremistiske og kriminelle miljøer er blevet langt mindre, og hvor bandekonflikterne er rykket ud i det 'offentlige' rum, er fortsat. Eksempelvis har der i Sverige været flere tilfælde, hvor børn og uskyldige civile er blevet ramt af de voldelige opgør, og hvor beredskabet kan støde ind i samme type scenarier og skadespanorama, som også er kendetegnende for et terrorangreb. Også i hovedstadsområdet i Danmark har der i det sidste år været en række voldelige opgør, drab, eksplosioner – heldigvis uden at uskyldige civile er blevet alvorligt påvirket.

Vurderingen af terrortruslen mod Danmark og især hovedstadsområdet er udarbejdet i skyggen af en igangværende pandemi, som påvirker store dele af samfundet. Pandemien og dens afledte konsekvenser har også indflydelse på vurderingen af det aktuelle trusselsbillede, hvor der fortsat er usikkerhed om betydningen for den fremtidige udvikling.

Af vedlagte bilag fremgår en beskrivelse af de hændelser, hvor Hovedstadens Beredskabs terrorberedskab har været aktiveret fra august 2020 - juli 2021 tillige med en kort beskrivelse af udvalgte terrorangreb, primært i Europa i samme periode.

Robustheden i Hovedstadens Beredskab i forhold til terror

Vurderingen af robustheden tager afsæt i en status på implementeringen af Terroranalysen 2016, hvis overordnede indsatsområder ift. evnen til at forebygge og håndtere terror er videreført i regi af RBD 2021+, jf. hovedsageligt afsnit 8.6 'Kompetencer, øvelser og træning' og afsnit 8.15 'Samarbejde med andre aktører'.

Den fortsatte implementering af relevante tiltag har i både sidste del af 2020 og første halvår af 2021 været stærkt påvirket af nedlukningen i forbindelse med håndteringen af COVID-19. Det er især afholdelsen af praktiske uddannelser og øvelser, der er blevet påvirket. Flere af øvelserne er derfor blevet aflyst og/eller udskudt til sidste del af 2021 eller 2022.

Der har i løbet af sidste del af 2020 og første del af 2021 været fokus på følgende områder:

- At uddanne mandskabet til på egen hånd at arbejde på ikke-sikrede skadesteder, alternativt at arbejde under sikring af politiet.

- At styrke kapaciteten til at behandle og håndtere sårede personer i forbindelse med terrorangreb eller andre alvorlige situationer ved eksempelvis events og større arrangementer.

På baggrund af dette er følgende konkrete tiltag blevet gennemført:

- Frivilligheden er blevet uddannet i samme avancerede nødbehandlerkoncept som Specialtjenesten for at styrke deres kapacitet som first liners, når de fungerer som samaritter ved større arrangementer mv.
- I samarbejde med bl.a. Politiet, Aktionsstyrken og Beredskabsstyrelsen har der været afholdt en større terrorøvelse på Christiansborg i maj 2021.
- Der er gennemført uddannelse af indsatsledere i håndtering af sikkerhedshændelser, hvor CBRN er involveret.
- Der har været gensidig uddannelse og træning mellem Specialtjenesten og Aktionsstyrken med fokus på bl.a. ledelsesmæssigt samarbejde, CBRN samt taktisk fremrykning i ikke sikrede miljøer.
- Der er planlagt en styrkelse af behandlingskompetencen hos alle brandfolk i 2022. Den består både af bedre udstyr samt en ny og forbedret uddannelse.

Det vurderes, at implementeringen af de besluttede tiltag på visse områder forløber planmæssigt, men at andre er blevet stærkt påvirket af COVID-19. Dette gælder især afholdelsen af praktiske/realistiske øvelser.

I vedlagte bilag gives en uddybende status på implementeringen, herunder de områder, hvor der fortsat arbejdes på at oparbejde den fornødne kapacitet.

Det indstilles, at bestyrelsen tager orienteringen om vurderingen af trusler, trends og beredskabets robusthed i forhold til terror til efterretning.

Beslutning i bestyrelsen den 13. oktober 2021

Til efterretning.

Fraværende: Franciska Rosenkilde, Kim Christiansen, Ninna Hedeager Olsen, Simon Aggesen, Steen Christiansen, Cecilia Lønning-Skovgaard